

دینی ۳

ایلیا

درس اول: هستی‌بخش

۱. مراتب شناخت خداوند را به طور کامل شرح دهید.
۲. به ترتیب، درک حضور و وجود خدا مربوط به کدام یک از مراتب شناختی و معرفتی خداست؟
۳. با ذکر دو مثال مختصر، نیازمندی جهان در بقا به خدا را شرح دهید.
۴. چرا موجودات دائماً با زبان حال به پیشگاه الهی عرض نیاز می‌کنند؟
۵. چرا آنان که به دقت و اندیشه در جهان می‌نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند؟
۶. طبق حدیث علوی «ما رأیت شیئاً...»، عبارت‌های «قبله» و «بعده» ناظر به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی هستند؟
۷. در چه صورت خداوند لذت معرفت عمیق و والا را به ما خواهد چشاند؟

درس دوم: یگانه بی‌همتا

۸. چرا امام علی خدا می‌خواهد او را همان‌گونه که دوست دارد، قرار دهد؟
۹. ارتباط تنگاتنگ توحید و یکتاپرستی را با سایر معارف اسلام به طور کامل تبیین کنید.
۱۰. با توجه به آیه «ما لهم من دونه من ولی...»، خداوند کسی را در خویش شریک نمی‌سازد.
۱۱. آیا توحید در ربوبیت بدان معناست که دیگر موجودات نقشی در پرورش و تدبیر سایر مخلوقات ندارند؟ با ذکر مثال شرح دهید.
۱۲. کسی که گرفتار شرک در خالقیت شده، گرفتار شرک در ربوبیت نیز هست؛ اما کسی که معتقد به توحید در خالقیت است، لزوماً به توحید در ربوبیت اهتمام نمی‌ورزد. (ص/غ)
۱۳. طبق آیه «قل أ فأخذتم من دونه اولیاء...» خداوند شریکانی که مشرکان برایش قرار می‌دهند را با چه عبارت‌هایی مقایسه کرده است؟ (۲ مورد)
۱۴. در دو گزاره، بیان کنید که آیا توسل به پیامبران و معصومین شرک است یا نه؟
۱۵. پیامبر چگونه پس از رحلتشان نیز به انسان‌ها یاری می‌رسانند؟

درس سوم: توحید و سبک زندگی

۱۶. انتخاب هریک از سبک‌های زندگی چه تأثیری بر زندگی ما دارد؟
۱۷. گزینش سبک زندگی توسط ما باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟ (۳ مورد)
۱۸. هر سبکی از زندگی ریشه در خاصی داشته و از ویژه‌ای سرچشمه می‌گیرد.
۱۹. شناخت ریشه‌های سبک‌های زندگی ما را در یاری می‌نماید.
۲۰. چه کسی در حضور نجاشی صفات پیامبر را برشمرد و آن صفات چه بودند؟
۲۱. چگونه و با کدام معیار می‌توان تأثیر ایمان در زندگی خود را بررسی کرد؟
۲۲. ویژگی‌های انسان موحد را تمام‌وکمال بنویسید.
۲۳. بیت «نظیر دوست ندیدم اگرچه از مه و مهر / نهادم آینه‌ها در مقابل رخ دوست» ناظر به کدام مرتبه از توحید است؟

۲۴. امیرالمؤمنین راجع به مسئولیت انسان در مقابل مخلوقات چه می‌فرماید؟
۲۵. با توجه به آیه «أرأیت من اتخذ الهه هواه...»، مشرکان در عمل از کدام ویژگی پیامبر بی‌بهره می‌مانند؟
۲۶. واکنش آنان که در متن ایمان نیستند، به ترتیب نسبت به خیر و بلاى الهی چیست؟
۲۷. طبق سوره حج، «الخسران المبین»: زیان آشکار چیست؟
۲۸. ثمرات بعد اجتماعی توحید علمی چیستند؟
۲۹. عبارت قرآنی «...لا تتخذوا عدوی و عدوكم اولیاء...» خطاب به چه کسانی است؟
۳۰. شرک علمی در بعد اجتماعی را شرح دهید.
۳۱. بت پرستان قبل از اسلام بیش از بت را می‌پرستیدند.
۳۲. چگونه برخی از خدا و آخرت غافل شده‌اند؟ توضیح دهید.

درس چهارم: فقط برای تو

۳۳. هدف از خلقت انسان چیست و این هدف چگونه محقق می‌شود؟
۳۴. مقصود از مصراع «تا در این پرده جز اندیشه او نگذارم» چیست؟
۳۵. ارزش اعمال انسان چگونه سنجیده می‌شود؟
۳۶. با ذکر مثال توضیح دهید منظور از حسن فاعلی چیست؟ (مشخصه‌های عمل دارای حسن فاعلی)
۳۷. مصراع «هر دو عالم پر ز نور و دیده نابینا چه سود»، شاهد به چه کسانی است و چرا؟
۳۸. انسان‌های (جاهل / غافل) به تصور اینکه کار خیر می‌کنند، مرتکب گناهان بزرگ می‌شوند.
۳۹. علت پهن کردن دام توسط شیطان برای انسان چیست؟ مثال‌هایی از این دام‌ها بزنید. روش مقاومت در برابر آن‌ها را نیز بیان کنید و بگویید پیامد گرفتاری در این دام‌ها چیست؟
۴۰. از میوه‌های درخت اخلاص، دریافت پاداش‌های وصف‌نشده را توضیح دهید.
۴۱. امام علی چه تعبیراتی را برای خداوند به کار برده است؟ (۴ مورد)

درس پنجم: قدرت پرواز

۴۲. اختیار حقیقتی وجدانی و است.
۴۳. منظور از وجدانی بودن اختیار چیست؟
۴۴. «گفت: کز چوب خدا این بنده‌اش / می‌زند بر پشت دیگر بنده‌اش» به کدام یک از شواهد اختیار اشاره دارد؟
۴۵. همین اختیار محدودی که داریم و است.
۴۶. جبران زیان، مربوط به شاهد از شواهد اختیار است.
۴۷. ما در چگونه جهانی زندگی می‌کنیم؟
۴۸. چگونه قدر و قضای الهی زمینه‌ساز شکوفایی اختیار انسان است؟ با ذکر مثال توضیح دهید.
۴۹. نگرش درست راجع به قضا و قدر الهی چیست؟ (۲ مورد)
۵۰. چرا اگر انسان نمی‌تواند اختیار را انکار یا از آن فرار کند؟

درس ششم: سنت‌های خداوند در زندگی

۵۱. قانون‌مندی حاکم بر جهان خلقت، تجلی و زمینه‌ساز انسان و به‌کارگیری اوست.
۵۲. منظور از «هؤلاء و هؤلاء» در آیه «کلا نمدهؤلاء و هؤلاء...» چیست؟
۵۳. طبق آیه «و الذین کذبوا بآیاتنا سنستدرجهم...»، پیامدهای تکذیب آیات خداوند کدام‌اند؟ (۲ مورد)
۵۴. عبارت قرآنی «لفتحنا علیهم برکات من السماء و الارض» مربوط به کدام سنت الهی است و در ارتباط با چه کسانی بیان شده است؟

۵۵. سنت ابتلاء عام است یا خاص؟ شرح دهید.
۵۶. کسب کمالات برتر چگونه صورت می‌گیرد؟ به طور کامل توضیح دهید.
۵۷. طبق سوره هود، کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند چه پیامی در دنیا و آخرت در انتظارشان است؟
۵۸. در کسب توفیق، عوامل و نقش دارند.
۵۹. چرا راه بازگشت گناه‌کار به سوی خدا همیشه باز است؟ با ذکر مثال، بیان کنید.
۶۰. با توجه به سنت رحمت بر غضب، تفاوت جزا و پاداش را توضیح دهید.
۶۱. باید بکوشیم در دایره سنت استدراج قرار بگیریم تا به گرفتار نشویم.
۶۲. طبق سخن امام علی، به ترتیب، غرور و گرفتاری و شیفتگی انسان بازتاب و نتیجه چیست؟
۶۳. مطابق با سخن امام صادق، کسانی که به واسطه می‌میرند بیشتر از کسانی هستند که به سرآمد عمرشان می‌میرند.
۶۴. ۴ مورد از عوامل بهبود کیفیت زندگی انسان را ذکر کنید.
۶۵. نزول بلا و عدم استجاب دعا نتیجه کدام اعمال است؟

درس هفتم: بازگشت

۶۶. مطابق آیه «فأما الذين آمنوا بالله...»، نتایج گرویدن به خدا و متمسک شدن به ایشان چیست؟
۶۷. امام موسی کاظم، بندگی را در چه چیزی می‌دید؟
۶۸. توبه معبود را شرح دهید.
۶۹. تصمیم‌های انسان با چه اهدافی گرفته می‌شوند؟
۷۰. طبق سخن خداوند در سوره زمر، چرا بندگان ستمکار نباید از رحمت الهی ناامید شوند؟
۷۱. مطابق با آیات سوره فرقان، در چه صورت گناهان به حسنات تبدیل می‌شوند و چرا؟
۷۲. به ترتیب، سخنان «آب که از سر گذشت، چه یک وجب، چه صد وجب» و «کار از کار گذشته» نقل قول از چه کسانی است؟
۷۳. چرایی وجوب به تأخیر نینداختن توبه را تبیین کنید.
۷۴. اگر توبه‌کننده حقیقتاً توبه کرده باشد، سعی می‌کند در از آن دوری کند.
۷۵. مثال‌هایی از حقوق معنوی افراد ذکر کنید.
۷۶. پیامدهای کوتاهی در امر به معروف و نهی از منکر چیست؟
۷۷. من باب توبه اجتماعی، چرا برخی انسان‌های بزرگ جان و مال خود را تقدیم می‌کنند؟
۷۸. تا چه زمانی برای توبه کردن مهلت داریم؟ به طور کامل توضیح دهید.

درس هشتم: زندگی در دنیای امروز و عمل به احکام الهی

۷۹. نعمت‌های ابدی چیستند؟
۸۰. خداوند در قرآن نعمت‌های جاودان انسان را با چه عباراتی توصیف نموده است؟
۸۱. با ذکر مثال توضیح دهید که چرا نمی‌توان از هر راهی به سعادت اخروی رسید؟
۸۲. چرا خداوند هشدارهایی برای دوری از گناهان به مردم داده است؟
۸۳. کسانی که از گسترش گناهان نفع می‌برند راجع به منع کردن و حرمت در اسلام چه می‌گویند و پاسخ ما به ایشان چیست؟ به طور کامل شرح دهید.
۸۴. واکنش اسلام در مقابل انحراف جوامع بشری چیست؟

۸۵. از نظر قرآن «گناه بزرگ» (اثم کبیر) چیست؟ (عبارت قرآنی «اثمهما اکبر من نفعهما» راجع به چه گناهی است؟)
۸۶. از منظر قرآن کریم، چه عملی بسیار زشت و راهی ناپسند است؟ (فاحشة و ساء سیلاً)
۸۷. چرا در فرهنگ و تمدن امروزی بشر، رعایت قوانین الهی سخت است؟
۸۸. اعتمادبه نفس و توکل در عمل به احکام، نتیجه و بازتاب چه چیزی است؟
۸۹. پیامدهای توکل و اعتمادبه نفس در عمل به احکام چیست؟
۹۰. فرهنگ، روح حاکم بر جامعه و هویت و شخصیت آن است. (ص/غ)
۹۱. نشان دهنده درجه و میزان ارزشمندی و تعالی جامعه است.
۹۲. به معاد از معیارهای اصلی در تبیین ارزشمندی فرهنگهاست.
۹۳. پایبندی به احکام الهی از معیارهای (اصلی/فرعی) فرهنگی برتر است.
۹۴. تولید و توزیع و تبلیغ رسانه‌ها در چه صورت از مصادیق مهم عمل صالح و دارای پاداش اخروی بزرگ است؟
۹۵. ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در چه صورت واجب کفایی است؟
۹۶. یکی از مهم‌ترین ابزارهای کشورهای سلطه‌گر است.
۹۷. چرا لازم است مانع تسلط رسانه‌ای و ارتباطی بیگانگان بر کشور شویم؟
۹۸. چرایی تشویق اسلام به قوت و نیروی بدنی را شرح دهید.
۹۹. شرایط برگزاری بازی‌ها و ورزش‌های دسته‌جمعی جهت بهره‌مندی از پاداش اخروی چیست؟
۱۰۰. چرا شرط‌بندی حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی حرام است؟
۱۰۱. در چه صورت فراهم نمودن ابزار بازی و ورزش واجب کفایی است؟
۱۰۲. سبک زندگی اقتصادی حال حاضر غرب مبتنی بر چیست؟
۱۰۳. مطابق با فرمایش رسول خدا، عبادت جزء دارد.
۱۰۴. برای آشنایی با حلال و حرام در کسب‌وکار و تجارت باید با آشنا شویم تا
۱۰۵. وظایف مردم و مسئولین برای حفظ سلامت اقتصاد را به طور تام شرح دهید.
۱۰۶. وظیفه مسلمانان در برابر محیط‌زیست چیست؟
۱۰۷. چرا مسلمان باید ساده‌زیستی پیشه نماید؟
۱۰۸. کشورهای سلطه‌گر در زمینه اقتصاد چگونه و از چه طریقی عمل می‌کنند و وظیفه دولت در قبالشان چیست؟

درس نهم: پایه‌های استوار

۱۰۹. علت دعوت پیامبر به گفتن «معبودی جز الله نیست» چه بود؟
۱۱۰. علت بعثت پیامبر چه بود؟
۱۱۱. رفتار پیامبر و بیانات قرآن کریم، چگونه فضایی را به وجود آورد؟
۱۱۲. طبق سخنان زهرة بن عبدالله، پایه‌های دین اسلام کدام‌اند؟ (۴ مورد)
۱۱۳. چرا در دین اسلام، همه با هم برادر و برابرند؟
۱۱۴. پیامبر چه ویژگی‌هایی را برای فرزندان دختر برشمرد؟
۱۱۵. مصادیقی از جهالت جامعه جاهلی را بگویید.
۱۱۶. رسول خدا من باب جویندگان علم به یارانشان چه فرمود؟
۱۱۷. حضرت فاطمه در پاسخ به زنی که از پرسش‌های فراوان خود شرمسار بود فرمود: «من هم و خودم را خداوند قرار داده‌ام». ایشان سپس پاداش خود را با مقایسه نمود.
۱۱۸. آثار ابن‌سینا چه تأثیراتی در اروپا داشت؟
۱۱۹. کتاب «شفا»ی بوعلی یک دایرةالمعارف در و و است.

۱۲۰. چه عواملی دنیای اسلام را از لحاظ بهداشت متحول ساخت؟

درس دهم: تمدن جدید و مسئولیت ما

۱۲۱. دستاوردهای ارزیابی تمدن جدید با معیارهای اسلامی چیست؟ (۳ مورد)
۱۲۲. رهبران کلیسا معتقد بودند تعقل سبب ایمان می‌شود.
۱۲۳. چرا رهبران کلیسا مانع نشر نظریات جدید می‌شدند؟
۱۲۴. واکنش اندیشمندان اروپایی هنگام آشنایی با تمدن اسلامی را شرح دهید.
۱۲۵. مونتسگری وات، توسعه و در اروپا را مدیون کمک فرهنگ اسلام می‌داند.
۱۲۶. ویل دورانت بسیاری از هنرها و فنون برجسته اروپایی چون و را مدیون مسلمانان می‌داند.
۱۲۷. از آثار منفی تمدن غرب در زمینه علم، مصرف‌زدگی را به طور کامل شرح دهید.
۱۲۸. علت دور از دسترس تلقی شدن احیای تمدن اسلامی چیست؟ (۲ مورد)
۱۲۹. رهبری علم را مایه می‌داند.
۱۳۰. چرا اسلام را نمی‌توان با تعصب‌های جاهلانه تبلیغ کرد؟
۱۳۱. آگاهی به حقوق و قانون چه فوایدی برای تمدن جدید داشت؟
۱۳۲. ۴ مورد از علل ظهور پدیده استعمار را ذکر کنید.
۱۳۳. برخی محققان راجع به پایه‌های اصلی قدرت اقتصادی غرب چه دیدگاهی دارند؟
۱۳۴. تمدن جدید چگونه فاصله میان فقیر و غنی را افزایش داد؟
۱۳۵. امام خمینی اصل و اساس سیاست خارجه را چه چیزی بیان می‌کند؟
۱۳۶. «دشمنان هرگز دست از مقاتله و ستیز با شما برنمی‌دارند مگر اینکه».
۱۳۷. برای تحقق سخن حق چه باید کرد؟ (۳ مورد)
۱۳۸. مهم‌ترین عوامل استحکام نظام اسلامی را بیان کنید.
۱۳۹. در خلال دو نسل گذشته نه تنها خانواده متلاشی شد، بلکه خانواده نیز به تدریج از هم گسیخته گردید.
۱۴۰. از آثار منفی تمدن جدید در حوزه خانواده، بی‌بندوباری جنسی را به طور کامل توضیح دهید.

- قلم مورداستفاده، ساحل است و توسط [مرحوم صابر راستی‌کردار](#) طراحی شده است.

- ایده برخی سؤالات، مانند سؤال ۶، از آزمون تشریحی مدارس برتر اخذ شده است. همچنین برخی دیگر از سؤالات، مانند سؤال ۱۶ و ۶۸ و ... از اسناد نسخه ۲۰ گروه [سیب‌ترش](#) وام گرفته شده‌اند.

- این سند تحت پروانه [CC BY-NC-SA](#) منتشر شده است.